

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านนากอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนของการดำเนินการ
2. การดำเนินการในการพัฒนา
3. ผลการดำเนินการพัฒนา
4. สรุปการสะท้อนผลการพัฒนา

ผู้วิจัยได้รายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์การวิจัยการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน ตามลำดับขั้นตอนไว้ดังนี้

1. ขั้นตอนของการดำเนินการ

การวิจัยเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านนากอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ได้กำหนดลำดับขั้นตอนของการดำเนินการพัฒนาสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน ดังต่อไปนี้

วงรอบที่ 1

1.1 การวางแผน (Planning)

- 1.1.1 ศึกษาสภาพปัญหา
- 1.1.2 สัมภาษณ์สรุปแนวทางการวิจัย
- 1.1.3 ประชุมวางแผน (ประชุมครั้งที่ 1)
- 1.1.4 จัดทำแผนการปฏิบัติงาน

1.2 การปฏิบัติการ (Action)

- 1.2.1 จัดทำและเสนอโครงการ
- 1.2.2 ออกคำสั่งแบ่งงานและหน้าที่
- 1.2.3 มอบหมายงานและลงมือปฏิบัติ โดยพัฒนาสภาพแวดล้อม 3 ด้าน ได้แก่

- 1) ด้านอาคารสถานที่
- 2) ด้านความปลอดภัย
- 3) ด้านสุขภาพอนามัยของโรงเรียน

1.3 การสังเกต (Observation) : เก็บรวบรวมข้อมูล

1.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) แบบสังเกต
- 1.3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 1.3.3 สรุปผลการสังเกต (ครั้งที่ 1)

1.4 การสะท้อนผล (Reflection)

- 1.4.1 ผลการนิเทศติดตามการดำเนินการ (ครั้งที่ 1)
- 1.4.2 ประชุมสรุปผลการดำเนินการวงรอบที่ 1 (ประชุมครั้งที่ 2)
- 1.4.3 ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาในวงรอบต่อไป

วงรอบที่ 2

2.1 การวางแผน (Planning)

- 2.1.1 ปรับแผนการทำงานในวงรอบที่ 2
- 2.1.2 ปรับปรุงแผนปฏิบัติงาน

2.2 การปฏิบัติการ (Action)

- 2.2.1 มอบหมายงานและลงมือปฏิบัติ โดยพัฒนาสภาพแวดล้อม 3 ด้าน คือ
 - 1) ด้านอาคารสถานที่
 - 2) ด้านความปลอดภัย
 - 3) ด้านสุขภาพอนามัยของโรงเรียน

โดยกิจกรรมกิจกรรมทั้ง 3 ด้าน ใช้กิจกรรมเดิมแต่ปรับแผนการปฏิบัติงานใหม่

2.3 การสังเกต (Observation) : เก็บรวบรวมข้อมูล

2.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) แบบสังเกต
- 2.3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2.3.3 สรุปผลการสังเกต (ครั้งที่ 2)

2. การดำเนินการในการพัฒนา

วงรอบที่ 1

1.1 การวางแผน (Planning)

1.1.1 ศึกษาสภาพปัญหา

กลุ่มผู้วิจัย ได้ประชุมร่วมกับครู บุคลากรใน โรงเรียน เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาในการปฏิบัติของการพัฒนาสภาพแวดล้อมใน โรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนบ้านนากอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานองคาย เขต 1 มีสภาพ ดังนี้

1) การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมไม่ค่อยเป็นระเบียบเรียบร้อย สภาพแวดล้อมยังไม่สะอาด การประสานงานและปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนยังไม่ต่อเนื่อง ผู้เรียนยังไม่เกิดความตระหนักในการมีส่วนร่วมดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเท่าที่ควร

2) บริเวณ โดยทั่วไปยังไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยและปลอดภัย การจัดวางสิ่งของมีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน

3) บริเวณที่ทิ้งขยะยังไม่เป็นสัดส่วนไม่เป็นระเบียบ โรงเรียนยังไม่มีที่กำจัดขยะมูลฝอยเพื่อไม่ให้เกิดการแพร่กระจายของเชื้อโรค

1.1.2 สัมภาษณ์สรุปแนวทางการวิจัย

วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัย โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านแล้ว สรุปวิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์เพื่อหาแนวทางการวิจัย สภาพแวดล้อมที่ต้องการพัฒนาในแต่ละด้านมากที่สุด ซึ่งสรุปผลการสัมภาษณ์ การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนของโรงเรียนบ้านนากอ ทั้ง 3 ด้าน มีความต้องการในการพัฒนาแต่ละด้านคือ

1) ด้านอาคารสถานที่ มีความต้องการในการพัฒนามากที่สุด คือ การดูแลรักษาความสะอาดทั่วไปในบริเวณโรงเรียน

2) ด้านความปลอดภัย มีความต้องการในการพัฒนามากที่สุด คือ การจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นระเบียบเรียบร้อยและมีความปลอดภัย

3) ด้านสุขภาพอนามัยของโรงเรียน มีความต้องการในการพัฒนามากที่สุด คือ การจัดที่ทิ้งขยะให้เป็นสัดส่วนและการกำจัดขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ

ส่วนประเด็นในการพัฒนาข้ออื่น ๆ จะพัฒนารองลงมาตามลำดับเพราะไม่สามารถพัฒนาในทุก ๆ ประเด็นได้พร้อม ๆ กันต้องยึดการพัฒนาในประเด็นที่มีความต้องการมากที่สุด เพื่อให้การพัฒนามีประสิทธิภาพและมีคุณภาพมากที่สุด

1.1.3 การประชุมวางแผน (ประชุมครั้งที่ 1)

มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยได้มีความรู้ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตลอดจนรู้จักขั้นตอนในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน ในการดำเนินการเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าโรงเรียนมีความจำเป็นที่จะพัฒนาสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนมากที่สุด โดยผู้อำนวยการ ครูและบุคลากรที่เข้าร่วมประชุมมีความเห็นตรงกันว่าควรมีการทบทวนคำสั่งการแบ่งงานและหน้าที่รับผิดชอบตามโครงการเพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ให้เป็นปัจจุบัน

การประชุมวางแผนมอบหมายงานและหน้าที่รับผิดชอบ ผู้วิจัยได้ร่วมประชุมร่วมกับคณะผู้ร่วมวิจัย ในวันที่ 13 กรกฎาคม 2555 เวลา 15.00- 16.00 น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านนากอ เพื่อประชุมวางแผนมอบหมายงานและหน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ภายนอกห้องเรียนของโรงเรียนบ้านนากอ ซึ่งในการมอบหมายงานนั้น ได้มอบหมายงานและหน้าที่ให้กับคณะครูและบุคลากรในงานเกี่ยวกับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ และเขตพื้นที่รับผิดชอบทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้เสนอประเด็นในการพัฒนาที่ต้องการเน้นทั้ง 3 ด้านจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์กับที่ประชุม

ผลการประชุมแบบมีส่วนร่วมเพื่อประชุมปรึกษาหารือวางแผนงานมอบหมายงานและหน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านนากอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 พบว่า ผู้ร่วมประชุมให้ความสำคัญในการพัฒนาสภาพแวดล้อมดังกล่าว ผู้ประชุมมีความสนใจในข้อประชุมและข้อปรึกษาหารือ มีความกระตือรือร้นในการที่จะพัฒนา มีการซักถาม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และรับทราบงานและหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบ

กิจกรรมในการประชุมในครั้งนี้ได้รับประโยชน์ ทำให้สามารถประชุมวางแผนมอบหมายงานและหน้าที่รับผิดชอบในการพัฒนาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และมีบรรยากาศที่สวຍงามน่าเรียน ถ้าสามารถปฏิบัติได้ตามแบบแผนที่กำหนดไว้ก็จะทำให้โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น กล่าวคือ มีสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่

ที่	ผู้รับผิดชอบ	หน้าที่ / งานที่ได้รับมอบหมาย	หมายเหตุ
5	นายเชาวลิต ผิวเหลือง	1. มีหน้าที่ดูแลนักเรียนทำความสะอาดบริเวณ เข้าแถวหน้าเสาธงทั้งหมดให้สะอาดเรียบร้อย 2. จัดนักเรียนไปดูแลทำความสะอาดหลัง อาคาร 2	ครูประจำ ชั้น ป.3
6	นายเลิศศักดิ์ อรรถมี จิตต์	1. มีหน้าที่ดูแลนักเรียนทำความสะอาดบริเวณ ถนนรอบบริเวณหน้าเสาธงรอบนอกทั้งหมด รวมถึงในคลองระบายน้ำด้วย 2. จัดนักเรียนดูแลความสะอาดห้องน้ำหลัง อาคารเรียนหลังที่ 1 ห้องน้ำหลังที่ 1	ครูประจำ ชั้น ป.4
7	น.ส.ปนัดดา ไชยภักดี	1. มีหน้าที่ดูแลนักเรียนให้ทำความสะอาดรอบ อาคารเรียนหลังที่ 1 ทั้งหมด 2. จัดนักเรียนไปทำความสะอาดห้องน้ำหลัง อาคารเรียนหลังที่ 1 ห้องน้ำหลังที่ 2 3. จัดนักเรียนไปทำความสะอาดห้อง สมุดห้อง คอมพิวเตอร์ 4. จัดนักเรียนดูแลไม้คอกไม้ประดับหน้าอาคาร เรียนหลังที่ 1	ครูประจำ ชั้น ป.5
8	นายไกรษร แก้วฝ่าย	1. ดูแลนักเรียนทำความสะอาดบริเวณหน้า ห้องเรียนอนุบาล ข้างห้องเรียน หลังห้องเรียน บริเวณหน้าห้องครัว 2. จัดนักเรียนชั้น ป.4 ไปช่วยดูแลและรักษา ความสะอาดในห้องครัวให้สะอาดเรียบร้อย	ครูประจำ ชั้น ป.6
9	นายชยานนท์ กิจวัฒน์นาวิวัฒน์	1. มีหน้าที่รักษาความสะอาดทั่วไปในบริเวณ โรงเรียนให้สะอาดอยู่เสมอในส่วนที่นักเรียนทำ ไม่ทั่วถึง 2. มีหน้าที่เปิด-ปิดอาคารเรียนและ ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ	นักการ ภารโรง

ที่	ผู้รับผิดชอบ	หน้าที่ / งานที่ได้รับมอบหมาย	หมายเหตุ
		3. ดูแลความสะอาดห้องน้ำทุกหลังควบคู่ไปกับนักเรียน 4. ดูแลความสะอาดภายนอกและภายในอาคาร 5. ดูแลเตาเผาขยะ การเผาขยะ ให้ปลอดภัย 6. ดูแลไม้ดอกไม้ประดับหน้าอาคารเรียนทุกจุด 7. ดูแลเรื่องอื่น ๆ โดยทั่วไปตามหน้าที่และความเหมาะสม	

ส่วนหน้าที่และความรับผิดชอบอื่น ๆ ให้ช่วยกันในการดูแลรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียนให้เป็นระเบียบเรียบร้อยและมีความปลอดภัย มีการบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

1.2 การปฏิบัติการ (Action)

1.2.1 เสนอโครงการ

ผู้วิจัยได้เสนอโครงการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียน โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการและเสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่ออนุมัติโครงการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

1.2.2 ออกคำสั่งแบ่งงานและหน้าที่

การออกคำสั่งการมอบหมายงานมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้ร่วมวิจัยได้มอบหมายงานและหน้าที่รับผิดชอบของคนในการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน โดยมีการแบ่งงานและแบ่งเขตรับผิดชอบทำความสะอาดบริเวณโรงเรียนตลอดจนดูแลในเรื่องสภาพแวดล้อมในแต่ละด้านครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน

1) ด้านอาคารสถานที่ เน้นเรื่องการดูแลรักษาความสะอาดทั่วไปในบริเวณโรงเรียน ในส่วนนี้ได้จัดเขตรับผิดชอบทำความสะอาดบริเวณโรงเรียนให้กับนักเรียนในแต่ละห้องโดยออกคำสั่งให้ครูทุกคนคอยควบคุมดูแลในการทำความสะอาดบริเวณเขตรับผิดชอบในบริเวณโรงเรียนจนทั่วทุกเขตในโรงเรียน

2) ด้านความปลอดภัย เน้นเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นระเบียบเรียบร้อยและมีความปลอดภัย ในด้านนี้ก็มีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับด้านที่ 1 เมื่อโรงเรียน

ได้แบ่งเขตรับผิดชอบทำความสะอาดบริเวณโรงเรียนให้กับนักเรียนโดยมีครูคอยควบคุมดูแล ในการทำความสะอาด จะทำให้สภาพแวดล้อมนั้นมีระเบียบเรียบร้อยและมีความปลอดภัยมากขึ้น ในเรื่องความปลอดภัยครูและนักเรียนต้องมีความตระหนักในงานที่รับผิดชอบในสถานที่ต่าง ๆ ให้มีความสะอาด ปลอดภัย ในการเล่นหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ จัดอุปกรณ์ในการทำการเกษตรที่ใช้งานแล้วเข้าที่เป็นระเบียบเรียบร้อย ปลอดภัย

ส่วนในด้านความปลอดภัยในด้านอื่น ๆ เช่น อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า ปลั๊กไฟ เครื่องตัดไฟฟ้าป้องกันไฟดูด โรงเรียนได้มอบหมายให้ครูผู้รับผิดชอบดำเนินการในการดูแลเรื่องนี้ให้เรียบร้อยมากขึ้น ซึ่งสภาพปกติแล้วโรงเรียนได้มีการดูแลในเรื่องนี้อย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด โรงเรียนได้ออกคำสั่งให้ครูได้ดูแลในการจัดให้มีอุปกรณ์ดับเพลิงให้มีสภาพใช้งานได้ดี จัดครูเวรดูแลในเรื่องการเล่นของนักเรียนให้เล่นในที่ที่ปลอดภัย สนามเด็กเล่นจัดให้มีการดูแลและซ่อมแซมอยู่เป็นประจำ จัดให้มีการดูแลรั้วรอบ โรงเรียนอย่างปลอดภัยให้นักเรียนเข้าออกตามประตูทางเข้า-ออกที่โรงเรียนจัดไว้ให้

3) ด้านสุขภาพอนามัยของโรงเรียน เน้นเรื่องการจัดที่ทิ้งขยะให้เป็นสัดส่วนและการกำจัดขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ในเรื่องนี้ก็มีความต่อเนื่องกับ 2 ด้านที่กล่าวมาแล้ว โรงเรียนได้มีการประสานงานกับทางองค์การบริหารส่วนตำบลคอกช้าง อำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย ในการขอความร่วมมือกับทางหน่วยงานให้จัดถังขยะมาจัดตั้งไว้ในบริเวณต่าง ๆ ของโรงเรียนที่ตามความเหมาะสม และให้รถเก็บขยะของทางองค์การบริหารส่วนตำบลคอกช้างได้มารับขยะกับทาง โรงเรียนบ้านนาอก เพื่อนำไปกำจัดหรือแยกขยะในลำดับต่อไปในส่วนหนึ่งอย่างน้อยสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง และในส่วนหนึ่งที่ไม่สามารถทิ้งในถังขยะของทางองค์การบริหารส่วนตำบล ได้ทั้งหมดเนื่องจากปริมาณขยะอาจมีมากในรอบหนึ่งสัปดาห์ โรงเรียนได้ดำเนินการจัดเตาเผาขยะและเผาขยะเพื่อป้องกันการแพร่ของเชื้อ โรคและลดปริมาณขยะให้น้อยลง

ในเรื่องสุขภาพอนามัยด้านอื่น ๆ ของโรงเรียน ทางโรงเรียนได้รับการประสานงานจากทางโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคอกช้างในการดูแลและตรวจสุขภาพนักเรียนอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกภาคเรียน

1.2.3 มอบหมายงานและลงมือปฏิบัติ

เมื่อได้รับมอบหมายงานเรียบร้อยแล้วคณะครู ได้ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นประจำอย่างต่อเนื่องและมีการรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ของเขตรับผิดชอบทำความสะอาดบริเวณโรงเรียนเป็นกิจกรรมหน้าเสาธงทุกวัน เพื่อเป็นการประเมินผลการปฏิบัติงานในทุก ๆ

วันและเพื่อเป็นการกระตุ้นให้เขตรับผิดชอบอื่น ๆ เห็นข้อเปรียบเทียบและปฏิบัติหน้าที่ของตน ให้ดีในวันต่อมา โดยผลการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่นั้นได้ประเมินผลโดยคณะกรรมการ นักเรียนและครูเวรประจำวัน ในการปฏิบัติหน้าที่ในการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้มีสภาพที่เอื้อ ต่อการจัดการเรียนรู้และทำกิจกรรมการเรียนการสอนของครูและนักเรียนต่อไป ซึ่งการ ปฏิบัติการและกิจกรรมแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังต่อไปนี้ คือ

1. ด้านอาคารสถานที่ กิจกรรม คือ แบ่งงานในหน้าที่และเขตรับผิดชอบ
2. ด้านความปลอดภัย กิจกรรม คือ แบ่งงานในหน้าที่และเขตรับผิดชอบ
3. ด้านสุขภาพอนามัยของโรงเรียน กิจกรรม คือ แบ่งงานในหน้าที่และเขต

รับผิดชอบ

1.3 การสังเกต (Observation) : เก็บรวบรวมข้อมูล

การสังเกตการดำเนินการเมื่อได้มอบหมายงานและหน้าที่รับผิดชอบไปแล้ว ได้ผู้วิจัย ได้สังเกตการดำเนินการในการปฏิบัติหน้าที่ของครูและนักเรียนในงานรับผิดชอบเขต ทำความสะอาดบริเวณ โรงเรียนและงานรับผิดชอบของคณะครูที่ได้รับมอบหมาย ในเขต รับผิดชอบแต่ละเขตที่โรงเรียน ได้แบ่งให้กับนักเรียน ได้ดูแลและให้ครูเป็นผู้คอยควบคุมดูแล เขตรับผิดชอบแต่ละเขต

1.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการสังเกต

1) แบบสังเกต

1.3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสังเกตและบันทึกผลการสังเกตไว้ใน แบบบันทึก แล้วนำข้อมูลที่ได้นำมาสรุปผลการสังเกต

1.3.3 สรุปผลการสังเกต (ครั้งที่ 1)

จากการสรุปผลการสังเกต ปรากฏว่าในเขตรับผิดชอบส่วนใหญ่ปฏิบัติงาน ได้ดี ในช่วงสัปดาห์แรก ครูผู้รับผิดชอบเข้าไปควบคุมดูแลในการทำความสะอาดของนักเรียน นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำความสะอาดในเขตรับผิดชอบของตนอย่างดี แต่ยังมีบาง เขตรับผิดชอบซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่ในทำความสะอาดบริเวณที่รับผิดชอบเหมือนกับทุกเขต แต่ ผลการปฏิบัติงานยังไม่เป็นที่พอใจเท่าที่ควร กล่าวคือในเขตรับผิดชอบของตนยังไม่สะอาด เรียบร้อยเท่าที่ควร สัปดาห์ต่อมาเขตรับผิดชอบแต่ละเขตส่วนใหญ่ก็ยังมีปฏิบัติหน้าที่ รับผิดชอบ ได้ดีทั้งครูและนักเรียนในกิจกรรมและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย แต่จะมีบางเขต รับผิดชอบที่ครู ไม่ได้ไปควบคุมดูแลเนื่องจากครูดิถุการกิจอบรม ประชุม ที่สำนักเขตพื้นที่

การศึกษาหรือบางวันครูลาภิจลาป่วยที่ไม่สามารถมาปฏิบัติงานที่โรงเรียนได้ จะทำให้นักเรียนไม่กระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่ทำความสะอาดอย่างเต็มที่บริเวณยังไม่สะอาด ทำความสะอาดซ้ำและทำความสะอาดไม่เรียบร้อยทันเวลาในการเข้าแถวหน้าเสาธง ครูควรต้องให้กลับไปรับผิดชอบทำความสะอาดใหม่อีกครั้งหลังเลิกแถวหน้าเสาธง ทำให้เสียเวลาในการเข้าเรียนในช่วงโมงแรก ส่วนผลการปฏิบัติงานและหน้าที่ในด้านอื่น ๆ ก็มีกรปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเต็มความสามารถ

(ผู้วิจัย : 25 กรกฎาคม 2555. สรุปผลการสังเกต)

1.4 การสะท้อนผล (Reflection)

1.4.1 ผลนิเทศติดตามผลการดำเนินการ (ครั้งที่ 1)

การนิเทศและติดตามผลการดำเนินการครั้งที่ 1 ได้ทำการนิเทศติดตามในวันที่ 28 กรกฎาคม 2555 การนิเทศติดตามผลการพัฒนาสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ในด้านต่าง ๆ ทั้ง 3 ด้าน ดังนี้ คือ

1) ด้านอาคารสถานที่ เน้นเรื่องการดูแลรักษาความสะอาดทั่วไปในบริเวณโรงเรียน

1.1) การดูแลความสะอาดและพัฒนาปรับปรุงในพื้นที่ที่ได้รับมอบหมายมีการพัฒนาปรับปรุงและลงมือปฏิบัติในเรื่องความสะอาดของสถานที่ในพื้นที่ที่ได้รับมอบหมายของแต่ละเขตด้วยความตั้งใจและมีส่วนร่วมรับผิดชอบทุกคนเป็นอย่างดี

1.2) ความร่วมมือในการพัฒนาระหว่างครูและนักเรียน ได้รับความร่วมมือในการพัฒนาเขตรับผิดชอบในการทำความสะอาดบริเวณโรงเรียนจากครูและนักเรียนส่วนใหญ่เป็นอย่างดี มีส่วนน้อยที่เอาเปรียบเพื่อนและไม่ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่

1.3) ความรับผิดชอบและเอาใจใส่ของครูและนักเรียนในการปฏิบัติหน้าที่ ครูและนักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานอย่างเต็มที่ และปฏิบัติหน้าที่ได้ดีแต่ยังมีนักเรียนส่วนน้อยมากที่ขาดความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ของตนในการทำความสะอาด

1.4) ความพึงพอใจของครูและนักเรียนในงานที่ได้รับมอบหมาย ครูและนักเรียนทุกคนมีความพึงพอใจกับงานที่ได้รับมอบหมาย มีนักเรียนส่วนน้อยที่ขาดความรับผิดชอบในการทำความสะอาด แต่ก็ถือว่าได้รับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายในครั้งนี้

1.5) ปัญหาและอุปสรรค พบปัญหาในการนิเทศติดตามผลครั้งที่ 1 คือ ในเขตรับผิดชอบใดที่ครูประจำเขตไม่ลงมาดูแลในวันนั้นครูอาจติดภารกิจหรือไปอบรม นักเรียนที่รับผิดชอบเขตจะปฏิบัติงานได้ไม่ดีเท่าที่ควร กล่าวคือ เขตรับผิดชอบไม่สะอาด เรียบร้อยการปฏิบัติงานและหน้าที่เสร็จไม่ทันตามเวลา ทำให้ครูเวรต้องให้ไปทำความสะอาด ซ้ำหลังเลิกแถวหน้าเสาธง ทำให้เสียเวลาในการเรียนในช่วงโมงแรก

2) ด้านความปลอดภัย เน้นเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นระเบียบ เรียบร้อยและมีความปลอดภัย

2.1) ความรับผิดชอบต่อหน้าที่และการดูแลเอาใจใส่ของครูกับงานที่ได้รับมอบหมาย ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของครูที่รับมอบหมายดีมาก นักการภารโรงได้ดูแลเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมร่วมกับครูและนักเรียนเป็นอย่างดี

2.2) ความร่วมมือระหว่างครูและนักเรียน ได้รับความร่วมมือในการดูแลสถานที่ให้มีความปลอดภัยจากครูและนักเรียนเป็นอย่างดี สังเกตได้จากนักเรียนเก็บอุปกรณ์การเกษตรเข้าที่เรียบร้อยหลังจากที่ใช้งานแล้ว ไม่มีสิ่งของวางระเกะระกะซึ่งเป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุและเกิดอันตราย มีการช่วยกันเก็บเศษแก้ว เศษไม้ไปทิ้งในที่ที่ปลอดภัยไม่ให้เป็นอันตรายและเกิดอุบัติเหตุกับนักเรียนคนอื่น ๆ เป็นต้น

2.3) ความรับผิดชอบต่อเอาใจใส่ของนักเรียนในการปฏิบัติหน้าที่ นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อเอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่ในด้านความปลอดภัยอย่างเต็มที่ ทำให้สภาพทั่วไปของโรงเรียนมีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น สภาพแวดล้อมมีความเป็นระเบียบมากยิ่งขึ้น

2.4) ความพึงพอใจของครูและนักเรียนในงานที่ได้รับมอบหมาย ความพึงพอใจของครูและนักเรียนในงานที่ได้รับมอบหมาย ครูและนักเรียนตลอดจนนักการภารโรงต่างมีความพึงพอใจที่จะปฏิบัติงานและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ เพราะจะช่วยให้สภาพแวดล้อมของโรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่สวยงาม มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย และที่สำคัญคือมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

2.5) ปัญหาและอุปสรรค ในเรื่องของความปลอดภัยปัญหาและอุปสรรค คือ มีรั้วกั้นบริเวณบางส่วนของโรงเรียนเกิดการชำรุดและเสียหาย เนื่องจากสัตว์เลี้ยงของชุมชนและการเดินลักไปมาของประชาชนที่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง ซึ่งทางโรงเรียนได้ดำเนินการซ่อมแซมและกำชับไม่ให้นักเรียนได้ลักลอบออกทางบริเวณดังกล่าวอีก ซึ่งดูแลแล้วไม่เป็นระเบียบและไม่มีความปลอดภัย ทำให้ยากต่อการควบคุมความปลอดภัย

3) ด้านสุขภาพอนามัยของโรงเรียน เน้นเรื่องการจัดที่ทิ้งขยะให้เป็นสัดส่วนและการกำจัดขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ

3.1) ความรับผิดชอบต่อน้ำที่และการดูแลเอาใจใส่ของครูกับงานที่ได้รับมอบหมาย ครูมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ในงานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี จากการสังเกตพบว่า นักเรียนทิ้งขยะถูกที่มากขึ้น โดยครูคอยดูแลควบคุมเรื่องการจัดขยะให้เป็นสัดส่วนนักการภารโรงมีความรับผิดชอบในการดูแลเรื่องการจัดขยะลงเดาเผาขยะและดูแลเรื่องการกำจัดขยะในส่วนเกินที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สามารถรับไปทิ้งได้ทั้งหมดในรอบหนึ่งสัปดาห์

3.2) การร่วมมือระหว่างครูและนักเรียน ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี ระหว่างครูและนักเรียนในการปฏิบัติหน้าที่นักเรียนให้ร่วมมือกับคุณครูในการทิ้งขยะลงถังหรือที่ทิ้งขยะที่จัดไว้ให้ได้อย่างเป็นสัดส่วน

3.3) ความรับผิดชอบและเอาใจใส่ของนักเรียนในการปฏิบัติหน้าที่ นักเรียนมีความรับผิดชอบและเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมาย เป็นอย่างดี สังเกตได้จากการตั้งใจทำงานร่วมกันอย่างเต็มที่

3.4) ความพึงพอใจของครูและนักเรียนในงานที่ได้รับมอบหมาย จากการสอบถามครูและนักเรียนพบว่าทั้งครูและนักเรียนต่างมีความพึงพอใจในงานที่ได้รับมอบหมาย เพราะอยากให้โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่สะอาดและเป็นระเบียบ มีความปลอดภัย มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

3.5) ปัญหาและอุปสรรค ปัญหาและอุปสรรคในด้านสุขภาพอนามัยของโรงเรียน ไม่ค่อยพบเพราะทั้งครูและนักเรียนต่างเห็นความสำคัญของการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้สะอาดมีสุขภาพอนามัยที่ดี ไม่เป็นแหล่งสะสมและการแพร่กระจายของเชื้อโรค

(ผู้วิจัย : 28 กรกฎาคม 2555. ผลการนิเทศ)

1.4.2 ประชุมสรุปผลการดำเนินการตรวจสอบที่ 1 (ประชุมครั้งที่ 2)

การประชุมความก้าวหน้าในการดำเนินการ ในวันที่ 1 สิงหาคม 2555 เวลา 10.45 น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านนากอ ซึ่งถือเป็นการประชุมครั้งที่ 2 ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้บันทึกผลการสังเกตและผลการนิเทศการปฏิบัติงาน ได้เสนอผลการสังเกตการดำเนินการต่อที่ประชุมให้รับทราบผลการปฏิบัติงานในเขตรับผิดชอบและงานอื่น ๆ ที่คณะครูได้รับมอบหมาย

และครูท่านอื่น ๆ ก็ได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานในเขตรับผิดชอบ
 ทำความสะอาดบริเวณ โรงเรียน ดังมีความคิดเห็นที่ยกมาเสนอดังต่อไปนี้

“...ผมคิดว่าในการปฏิบัติงานในเขตรับผิดชอบทำความสะอาดบริเวณ
 โรงเรียนนั้นในสัปดาห์ที่ผ่านมาตั้งแต่เริ่ม โครงการนักเรียนหลายห้องปฏิบัติได้ดี เพราะมีครูลง
 ไปควบคุมดูแล แต่ถ้าห้องไหนครูไม่ไปควบคุมดูแล ก็จะไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการทำ
 ความสะอาด หรือทำเสร็จไม่ทันเวลาเข้าแถวหน้าเสาธง ต้องเสียเวลาในการไปทำความสะอาด
 ซ้ำอีกครั้งหลังเลิกแถวทำให้เสียเวลาเรียนในช่วงโมงแรก ผมอยากให้ครูที่ไม่ได้ติดภารกิจ
 เร่งด่วนอะไรในตอนเช้าได้ช่วยกันลงไปควบคุมดูแล โรงเรียนและเขตรับผิดชอบจะได้มีความ
 สะอาดมากขึ้นครับ...”

(เชาวลิต พิวเหลือง. 1 สิงหาคม 2555 : เสนอแนะความคิดเห็น)

“... สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ในการทำความสะอาดเขตรับผิดชอบในบริเวณ
 โรงเรียนที่ผ่านมาผมคิดว่านักเรียนทำได้ดีขึ้นกว่าเดิมครับ แต่ยังมีข้อหนึ่งที่ยังอยากจะเสนอแนะ
 ต่อที่ประชุมคือ เท่าที่ผมสังเกตเห็นคนที่ทำก็ทำอยู่ตลอด แต่คนที่ไม่ทำที่มักเอาเปรียบเพื่อน
 โดยเฉพาะผู้ชายโต ๆ ป.5 ป.6 ก็มักจะเอาเปรียบเพื่อน ผมอยากให้มีการแบ่งหน้าที่ในเขตนั้น
 ๆ ให้กับนักเรียนย่อยลงไปอีก จะได้ว่าบริเวณไหนใครทำไม่สะอาดนักเรียนจะได้
 รับผิดชอบเมื่อผลการตรวจออกมาบริเวณนั้น ไม่สะอาดครับ...”

(สุภรณ์ วรรณแสน. 1 สิงหาคม 2555 : เสนอความคิดเห็น)

“...ในตัวเองก็ต้องขอขอบคุณคณะครูและบุคลากรทุกท่านที่ให้ความ
 ร่วมมือในการดูแลเรื่องความสะอาดและการจัดสภาพแวดล้อมในบริเวณ โรงเรียนของเราให้ดีขึ้น
 ผมถือได้ว่าเป็นหน้าตาของโรงเรียนที่แจ่มใสไปใครมาเห็นก็จะรู้สึกชื่นชมในความดีงาม
 ผมเองก็เฝ้ามองและสังเกตการทำงานของคณะครูและนักเรียนมาโดยตลอด บางวันผมเอง
 อาจจะไม่อยู่ติดภารกิจไปประชุมหรือไปราชการบ้าง แต่ส่วนใหญ่แล้วผมก็ได้เห็นการ
 ปฏิบัติงานและหน้าที่ของครูและนักเรียน ผมคิดว่าโดยภาพรวมแล้วบริเวณของเรามีความ
 สะอาดมากขึ้นจริง แต่บางครั้งบางทีในการปฏิบัติงานทุกอย่างก็ยังคงต้องได้รับการปรับปรุง
 แก้ไขให้ดีขึ้น จากปัญหาและข้อเสนอที่คณะครูแต่ละท่าน ได้กล่าวมานั้นเป็นแนวความคิดที่ดี
 ที่เราเองต้องหาแนวปฏิบัติร่วมกัน ในบางวันที่ครูคนใดไม่อยู่ที่ให้ครูท่านอื่นที่ไม่มีภารกิจอะไร
 ได้ควบคุมดูแลช่วยกัน โรงเรียนเล็ก ๆ คงไม่หนักหนาสาหัสอะไรมากแต่หน้าที่รับผิดชอบหลัก
 ในการดูแล ผมอยากให้เห็นไปที่ครูควรเป็นหน้าที่รับผิดชอบหลักในการดูแลแต่ละวัน ซึ่งจะได้
 แบ่งเบาภาระของกันและกันในวันอื่น ๆ ได้อีกด้วย ซึ่งแต่ละท่านก็มีภาระงานที่ต้องปฏิบัติ

มากมาย ผมให้ถือเป็นแนวปฏิบัติร่วมกันในข้อตกลงในที่ประชุมตรงนี้ก็คิดว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดีครับ ขณะครูท่านใดมีปัญหาอะไรจะเสนอแนะอีกไหมครับ...”

(ผู้อำนวยการ โรงเรียน. 1 สิงหาคม 2555 : เสนอแนะที่ประชุม)

จากการบันทึกการสังเกตการดำเนินการของผู้วิจัยสรุปได้ว่า โรงเรียนมีความสะอาดมากขึ้นจากการปฏิบัติงานและหน้าที่รับผิดชอบทำความสะอาดบริเวณโรงเรียนในการแบ่งเขตรับผิดชอบของครูและนักเรียน โดยภาพรวมในการปฏิบัติงานที่มีก้าวหน้ามากขึ้น บริเวณมีความสะอาดขึ้น แต่ยังมีบางเขตรับผิดชอบที่ยังทำความสะอาดไม่เรียบร้อย ทันเวลาเข้าแถวหน้าเสาธงการแก้ไขปัญหาคือ ให้ครูมาควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิดในการทำความสะอาด ในกรณีนักเรียนคนใดที่มักหลีกเลี่ยงในการทำความสะอาดในบริเวณที่รับผิดชอบ ให้ครูแบ่งงานและหน้าที่มอบหมายเป็นจุดย่อยลงไป จะทำให้บริเวณที่ตนเองรับผิดชอบมีความสะอาดมากยิ่งขึ้นและสามารถบอกได้ว่าเป็นบริเวณรับผิดชอบของใคร แนวคิดนี้ให้แต่ละเขตแบ่งหน้าที่กันเองหรือจะร่วมกันทั้งห้องเรียนแล้วแต่ข้อตกลงของห้องเรียนและครูประจำชั้นจะแก้ไขปัญหาให้ ในการทำความสะอาดในบริเวณโรงเรียนนั้นถ้าได้รับความร่วมมือจากนักเรียนและครูคอยสอดส่องดูแลช่วยกันให้เป็นหน้าที่ปกติก็จะทำให้โรงเรียนสะอาดอยู่เสมอ

1.4.3 ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาในวงรอบต่อไป

ปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาในครั้งต่อไป คือ ปัญหาในการปฏิบัติงานรอบที่ผ่านมาคือ ในเขตรับผิดชอบที่ครูประจำเขตไม่ลงไปควบคุมการทำงานและหน้าที่ เนื่องจากครุติดภารกิจ ทำให้นักเรียนปฏิบัติงานไม่เต็มที่ บริเวณที่รับผิดชอบไม่เรียบร้อยและไม่สะอาดเท่าที่ควร ครูเวรต้องให้กลับไปทำซ้ำหลังเลิกแถวหน้าเสาธง ทำให้เสียเวลาเรียนในช่วงโมงแรก แนวทางในการแก้ไขปัญหาคือ ในวันที่ครูประจำเขตอื่นไม่อยู่หรือติดภารกิจ ให้ครูเวรปฏิบัติหน้าที่หลักในการดูแลเขตรับผิดชอบทำความสะอาดทุกเขตรับผิดชอบ

วงรอบที่ 2

2.1 การวางแผน (Planing)

2.1.1 ปรับแผนการทำงานในวงรอบที่ 2

การปฏิบัติงานในวงรอบที่ 1 ที่ผ่านมานั้น โดยภาพรวมแล้วก็มีการปฏิบัติงานได้ดีแต่ยังมีปัญหาและอุปสรรคเล็กน้อยในการปฏิบัติงาน คือ ต้องมีครูคอยควบคุมดูแลทำความสะอาดในแต่ละเขตรับผิดชอบอย่างจริงจัง ในเขตรับผิดชอบไหนถ้าครูมีภารกิจไม่สามารถมาปฏิบัติหน้าที่ได้ก็ให้ครูเวรผู้รับผิดชอบได้ปฏิบัติหน้าที่แทนในทุกเขตรับผิดชอบ

ที่ไม่มีครุมา ส่วนงานและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ยึดคำสั่งการปฏิบัติงานเดิมแต่ให้ทุกฝ่ายให้ความจริงจรงในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่มากขึ้นกว่าเดิม

2.1.2 ปรับปรุงแผนการปฏิบัติงาน

จากตารางการปฏิบัติงานในรอบที่ผ่านมาได้มีการปรับปรุงตารางการปฏิบัติงานเพิ่มเติมเล็กน้อยโดยให้ครูเวรได้ทำหน้าที่หลักในการดูแลระดับผิชอบแทนครูที่ไม่มาหรือติดภารกิจในการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการอื่น ๆ

ตารางที่ 3 ปรับปรุงการปฏิบัติงานและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

ที่	ผู้รับผิดชอบ	หน้าที่ / งานที่ได้รับมอบหมาย	หมายเหตุ
1	นายสุรพล ศรีโสคาพล	ผู้บริหารจัดการให้งานดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย	ผอ.ร.ร.
2	น.ส.ปนัดดา ไชยภักดี ครูเวรประจำวัน	1. ดูแลนักเรียนทำความสะอาดบริเวณหน้าห้องเรียนอนุบาล ข้างห้องเรียน หลังห้องเรียน บริเวณหน้าห้องครัว 2. จัดนักเรียนชั้น ป.4 ไปช่วยดูแลและรักษาความสะอาดในห้องครัวให้สะอาดเรียบร้อย	
3	นางกฤษณา ศิวเหล็ก ครูเวรประจำวัน	1. ดูแลนักเรียนทำความสะอาดบริเวณหน้าอาคารเรียนหลังที่ 2 รอบอาคาร อเนกประสงค์ทั้งหมดให้สะอาดเรียบร้อย 2. จัดนักเรียนดูแลไม้ดอกไม้ประดับหน้าห้องเรียน	
4	นายสุกฤษฎ์ วรรณแสน ครูเวรประจำวัน	1. มีหน้าที่ดูแลนักเรียนทำความสะอาดสนามฟุตบอลทั้งหมด ถนนทางเข้าโรงเรียนมาถึงในโรงเรียน 2. ดูแลเรื่องปลั๊กไฟและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับระบบไฟฟ้าทั้งหมด 3. จัดนักเรียนดูแล ไม้ดอกไม้ประดับหน้าห้องเรียน	

ที่	ผู้รับผิดชอบ	หน้าที่ / งานที่ได้รับมอบหมาย	หมายเหตุ
5	นายเชาวลิต พิ้วเหลือง ครูเวรประจำวัน	1. มีหน้าที่ดูแลนักเรียนทำความสะอาดบริเวณเข้าแถวหน้าเสาธงทั้งหมดให้สะอาดเรียบร้อย 2. จัดนักเรียนไปดูแลทำความสะอาดหลังอาคาร 2	
6	นายเลิศศักดิ์ อรรถมีจิตต์ ครูเวรประจำวัน	1. มีหน้าที่ดูแลนักเรียนทำความสะอาดบริเวณถนนรอบบริเวณหน้าเสาธงรอบนอกทั้งหมดรวมถึงในคลองระบายน้ำด้วย 2. จัดนักเรียนดูแลความสะอาดห้องน้ำหลังอาคารเรียนหลังที่ 1 ห้องน้ำหลังที่ 1	
7	น.ส.เสาวลักษณ์ ไชยภักดี ครูเวรประจำวัน	1. มีหน้าที่ดูแลนักเรียนให้ทำความสะอาดรอบอาคารเรียนหลังที่ 1 ทั้งหมด 2. จัดนักเรียนไปทำความสะอาดห้องน้ำหลังอาคารเรียนหลังที่ 1 ห้องน้ำหลังที่ 2 3. จัดนักเรียนไปทำความสะอาดห้อง สมุดห้องคอมพิวเตอร์ 4. จัดนักเรียนดูแลไม้คอกไม้ประดับหน้าอาคารเรียนหลังที่ 1	
8	นายไกรสร แก้วฝ้าย ครูเวรประจำวัน	1. มีหน้าที่ดูแลนักเรียนทำความสะอาดบริเวณหลังห้องครัว สนามเด็กเล่น ร้านขายขนม บริเวณใกล้ ๆ เตาเผาขยะ 2. จัดนักเรียนไปทำความสะอาดห้องเรียน อัจฉริยะ ห้องหักครู 3. จัดนักเรียนไปทำความสะอาดห้องน้ำหลังอาคารหลังที่ 1 ห้องน้ำหลังที่ 3 4. ดูแลอุปกรณ์ดับเพลิงให้อยู่ในสภาพดีและใช้งานได้	

ที่	ผู้รับผิดชอบ	หน้าที่ / งานที่ได้รับมอบหมาย	หมายเหตุ
		5. ดูแลซ่อมแซมห้องเรียนห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้มีสภาพใช้งานได้ดี โดยประสานงานกับภารโรงและเรียนให้ผู้อำนวยการทราบ 6. มีหน้าที่จัดนักเรียนไปดูแล รดน้ำ ตัดตกแต่งไม้ประดับรอบบริเวณเสาธงให้สวยงามและเป็นระเบียบ	
9	นายชยานนท์ กิจวัฒนา วิวัฒน์ครูเวรประจำวัน	1. มีหน้าที่รักษาความสะอาดทั่วไปในบริเวณโรงเรียนให้สะอาดอยู่เสมอในส่วนที่นักเรียนทำไม่ทั่วถึง 2. มีหน้าที่เปิด-ปิดอาคารเรียนและห้องปฏิบัติการต่าง ๆ 3. ดูแลความสะอาดห้องน้ำทุกหลังควบคู่ไปกับนักเรียน 4. ดูแลความสะอาดภายนอกและภายในอาคารอนุเคราะห์สงฆ์ให้สะอาดเรียบร้อย 5. ดูแลเตาเผาขยะ การเผาขยะ ให้ปลอดภัย 6. ดูแลไม้ดอกไม้ประดับหน้าอาคารเรียนทุกจุด 7. ดูแลเรื่องอื่น ๆ โดยทั่วไปตามหน้าที่และตามความเหมาะสม	

2.2 การปฏิบัติการ (Action)

2.2.1 มอบหมายงานและลงมือปฏิบัติ

จากการปรับปรุงแผนการปฏิบัติงานที่ผ่านมาให้ครูและผู้ที่ได้รับมอบหมายปฏิบัติหน้าที่ตามแผนการปฏิบัติงานที่วางไว้ ในการพัฒนาสภาพแวดล้อมทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านความปลอดภัย และด้านสุขภาพอนามัยของโรงเรียน โดยใช้กิจกรรมการทำงานกิจกรรมเดิมแต่ปรับแผนการปฏิบัติงานใหม่ให้ดีขึ้น

2.3 การสังเกต (Observation) : เก็บรวบรวมข้อมูล

2.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) แบบสังเกต

2.3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการใช้แบบสังเกตและบันทึกผลการสังเกตลงในแบบบันทึกผล จากนั้นนำผลการสังเกตที่ได้มาสรุปผลการสังเกตและนำเสนอผลต่อที่ประชุมเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกันต่อไป

2.3.3 สรุปผลการสังเกต (ครั้งที่ 2)

จากการสรุปผลการสังเกตการปฏิบัติงานในรอบปีที่ 2 ปรากฏว่าในเขตรับผิดชอบส่วนใหญ่ปฏิบัติงานได้ดีขึ้น ครูผู้รับผิดชอบเข้าไปควบคุมดูแลในการทำความสะอาดของนักเรียน นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำความสะอาดในเขตรับผิดชอบของตนอย่างดี ครูที่มีภารกิจในการอบรมก็มีครูเวรลงมาควบคุมดูแลทำความสะอาดแทน ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานในรอบนี้จากที่สังเกตได้คือ ยังมีนักเรียนบางคนที่ยังเอาเปรียบเพื่อนในการทำความสะอาดบริเวณ โรงเรียนซึ่งพบในทุกเขตรับผิดชอบ กล่าวคือ ให้ความร่วมมือกับเพื่อนในการทำความสะอาดในบริเวณเขตรับผิดชอบได้ไม่เต็มที่ ส่วนผลการปฏิบัติงานและหน้าที่ในด้านอื่น ๆ ก็มีการปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเต็มความสามารถ
(ผู้วิจัย : 27 สิงหาคม 2555. สรุปผลการสังเกต)

2.4 การสะท้อนผล (Reflection)

2.4.1 ผลการนิเทศการติดตามการดำเนินการ (ครั้งที่ 2)

จากการนิเทศและติดตามผลการดำเนินการครั้งที่ 2 ได้ทำการนิเทศติดตามผลในวันที่ 3 กันยายน 2555 ได้ผลการนิเทศติดตามผลการพัฒนาในด้านต่างๆ ทั้ง 3 ด้าน ดังนี้ คือ

1) ด้านอาคารสถานที่ เน้นเรื่องการดูแลรักษาความสะอาดทั่วไปในบริเวณโรงเรียน

1.1) การดูแลความสะอาดและพัฒนาปรับปรุงในพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย ในวงรอบนี้มีการพัฒนาปรับปรุงและลงมือปฏิบัติในเรื่องความสะอาดของสถานที่ในพื้นที่ที่ได้รับมอบหมายของแต่ละเขตด้วยความตั้งใจแม้ครูไม่ได้ลงมาควบคุมดูแลแต่นักเรียนให้ก็ให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจ

1.2) ความร่วมมือในการพัฒนาระหว่างครูและนักเรียน ในการพัฒนาสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนในครั้งนี้ได้รับความร่วมมือในการพัฒนาเขตรับผิดชอบในการทำความสะอาดบริเวณโรงเรียนจากครูและนักเรียนทุกคนเป็นอย่างดี นักเรียนทุกคนปฏิบัติงานอย่างเต็มที่

1.3) ความรับผิดชอบและเอาใจใส่ของครูและนักเรียนในการปฏิบัติหน้าที่

ครูและนักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มแข็ง เพื่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย

1.4) ความพึงพอใจของครูและนักเรียนในงานที่ได้รับมอบหมาย ครูและนักเรียนทุกคนมีความพึงพอใจกับงานที่ได้รับมอบหมาย เพราะทุกคนเริ่มมีความตระหนักในการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้น่าอยู่ สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เป็นระเบียบ มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

1.5) ปัญหาและอุปสรรค ปัญหาที่พบคือในวันที่ถึงขยะเต็มถังและสิ้นออกมา ครูเวรหรือครูที่ควบคุมการทำความสะอาดบริเวณจะให้นักเรียนนำถังขยะไปเทในเตาเผากำจัดขยะที่ทางโรงเรียนได้เตรียมไว้ ด้านหลังอาคารเรียน

2) ด้านความปลอดภัย เน้นเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นระเบียบเรียบร้อยและมีความปลอดภัย

2.1) ความรับผิดชอบต่อหน้าที่และการดูแลเอาใจใส่ของครูกับงานที่ได้รับมอบหมาย ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของครูที่รับมอบหมายดีมาก นักการภารโรงได้ประสานงานดูแลเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมร่วมกับครูและนักเรียนเป็นอย่างดี

2.2) ความร่วมมือระหว่างครูและนักเรียน ได้รับความร่วมมือในการดูแลสถานที่ให้มีความปลอดภัยจากครูและนักเรียนเป็นอย่างดี ดังเกิดได้จากนักเรียนเก็บอุปกรณ์ที่ใช้งานแล้วเก็บเข้าที่เรียบร้อย สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปมีความปลอดภัยในการเล่นและทำกิจกรรมของนักเรียน

2.3) ความรับผิดชอบและเอาใจใส่ของนักเรียนในการปฏิบัติหน้าที่ นักเรียนมีความรับผิดชอบและเอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่ในด้านความปลอดภัย ตระหนักและสังเกตเห็นโทษ หรืออุบัติเหตุที่อาจได้รับจากสถานที่ที่ไม่มีความปลอดภัย จากเหตุการณ์หลายเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีต ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบและเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่เป็นอย่างดี

2.4) ความพึงพอใจของครูและนักเรียนในงานที่ได้รับมอบหมาย ครูและนักเรียนตลอดจนบุคลากรทุกคน ต่างมีความพึงพอใจที่จะปฏิบัติงานและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ เพราะจะช่วยพัฒนาให้สภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้มีสภาพแวดล้อมที่สวยงาม มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย และที่สำคัญคือมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

2.5) ปัญหาและอุปสรรค ทางโรงเรียนได้สำรวจสภาพแวดล้อมในบริเวณโรงเรียนโดยทั่วไปให้มีความปลอดภัยมากที่สุดแต่อาจมีบางจุดที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขปรับปรุง ซึ่งทางโรงเรียนจะรีบดำเนินการแก้ไขให้เรียบร้อย

3) ด้านสภาพอนามัยของโรงเรียน เน้นเรื่องการจัดที่ทิ้งขยะให้เป็นสัดส่วน และการกำจัดขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ

3.1) ความรับผิดชอบต่อน้ำที่และการดูแลเอาใจใส่ของครูกับงานที่ได้รับมอบหมาย ครูและนักเรียนมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ในงานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี นักเรียนได้ร่วมมือปฏิบัติงานกับครูอย่างเต็มที่

3.2) การร่วมมือระหว่างครูและนักเรียน

ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีระหว่างครูและนักเรียนในการปฏิบัติหน้าที่นักเรียนให้ร่วมมือกับคุณครูในการทิ้งขยะลงถังหรือที่ทิ้งขยะที่จัดไว้ให้เป็นอย่างดี

3.3) ความรับผิดชอบและเอาใจใส่ของนักเรียนในการปฏิบัติหน้าที่ นักเรียนมีความรับผิดชอบและเอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดีสังเกตได้จากการตั้งใจทำงานร่วมกันอย่างเต็มที่

3.4) ความพึงพอใจของครูและนักเรียนในงานที่ได้รับมอบหมาย จากการสอบถามครูและนักเรียนพบว่าทั้งครูและนักเรียนต่างมีความพึงพอใจในงานที่ได้รับมอบหมาย เพราะทุกคนอยากให้โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่สะอาดและเป็นระเบียบเรียบร้อย มีความปลอดภัย มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

3.5) ปัญหาและอุปสรรค พบปัญหาเรื่องความร่วมมือในนักเรียนบางคนในส่วนน้อยที่มักหลีกเลี่ยงในการดูแลรักษาความสะอาดบริเวณ โรงเรียน

(ผู้วิจัย : 3 กันยายน 2555. ผลการนิเทศ)

2.4.2 ประชุมสรุปผลการดำเนินการวงรอบที่ 2 (ประชุมครั้งที่ 3)

การประชุมความก้าวหน้าในการดำเนินการ ในวันที่ 7 กันยายน 2555 เวลา 10.45 น. ณ ห้องประชุม โรงเรียนบ้านนากอ ซึ่งถือเป็นการประชุมครั้งที่ 3 ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้บันทึกผลการสังเกตการปฏิบัติงาน ได้เสนอผลการสังเกตการนิเทศติดตามผลครั้งที่ 1 ต่อที่ประชุมให้รับทราบผลการปฏิบัติงานในเขตรับผิดชอบและงานอื่น ๆ ที่คณะครูได้รับมอบหมาย ดังต่อไปนี้

“...จากการบันทึกสังเกตการนิเทศติดตามผลการดำเนินการ ขอสรุปว่า การดำเนินการในการพัฒนาสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนส่วนใหญ่แล้วได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติงานจากทุกฝ่ายเป็นอย่างดีในการพัฒนาสภาพแวดล้อมในทุก ๆ ด้าน สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปในบริเวณ โรงเรียนมีความสะอาดและมีความเป็นระเบียบ เปลี่ยนแปลงจากเดิมไปในทางที่ดีขึ้น แต่มีปัญหาและอุปสรรคในเรื่องความร่วมมืออยู่บ้าง ถ้าโรงเรียนได้รับการพัฒนาเช่นนี้อย่างต่อเนื่องก็จะทำให้โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่สะอาด สวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อยปราศจากเชื้อโรค และมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ครับ...”

(ผู้วิจัย, 7 กันยายน 2555 : เสนอต่อที่ประชุม)

“...จากที่ได้ฟังการรายงานความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของเขตรับผิดชอบ ในการพัฒนาสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน โดยเน้นเรื่องความสะอาดความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความปลอดภัยนั้น ผมขอขอบคุณคณะครูทุกท่านที่ให้ความร่วมมือด้วยดี หวังว่ากิจกรรมจะดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและมีผลการพัฒนาสภาพแวดล้อมดียิ่ง ๆ ขึ้นไปอีก ครับ...”

(ผู้อำนวยการ โรงเรียน, 7 กันยายน 2555 : กล่าวต่อที่ประชุม)

จากการประชุมความก้าวหน้าในการดำเนินการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านนากอ มีทิศทางไปในทางที่ดี ได้รับความร่วมมืออย่างดีจากทุกฝ่าย และได้รับความเห็นชอบจากผู้อำนวยการ โรงเรียนเป็นอย่างดี การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านนากอ จากการนิเทศติดตามพบว่าสภาพแวดล้อมที่สะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย มีความปลอดภัยในการเล่นและทำกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนในบริเวณ โรงเรียน มีการจัดที่ทิ้งขยะให้ถูกที่และที่จำกัดขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธีเพื่อลดปริมาณขยะ เพราะพนักงานจากองค์การบริหารส่วนตำบลออกข้างมาเก็บเพียงสัปดาห์ละ 1 ครั้งเท่านั้น ทำให้ปริมาณขยะล้นถังขยะต้องหาที่ทิ้งขยะให้ถูกที่และเป็น

สัดส่วน เพื่อลดปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้นและไม่ให้เป็นแหล่งสะสมของเชื้อโรค แต่มีปัญหาและอุปสรรคในเรื่องความร่วมมืออยู่บ้างในนักเรียนบางคนที่ยังเอาเปรียบเพื่อนถ้าได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีกับนักเรียนทุกคนก็จะทำให้บริเวณ โรงเรียนสะอาดและน่าอยู่ยิ่งขึ้น

2.4.3 ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาในวงรอบต่อไป

จากปัญหาและข้อเสนอแนะในที่ประชุม ในรอบนี้พบว่า พบปัญหาน้อยลงในการพัฒนา แต่จะมีปัญหาเรื่องการให้ความร่วมมือของนักเรียนในการทำความสะอาด บริเวณ โรงเรียนในเขตรับผิดชอบต่าง ๆ ในบางคนเท่านั้น ที่ประชุมมีความเห็นว่า ควรให้มีการแบ่งหน้าย่อยในเขตรับผิดชอบลงไปอีกให้ชัดเจนว่านักเรียนคนใดรับผิดชอบกิจกรรมอะไร และรับผิดชอบบริเวณไหน ซึ่งที่ผ่านมามีบริเวณที่รับผิดชอบกันในเขตของแต่ละชั้นเรียน ทำให้มีนักเรียนบางคนมักหลีกเลี่ยงในการช่วยเหลือเพื่อนทำความสะอาด แนวทางการแก้ปัญหาคือ ให้ครูประจำเขตแบ่งหน้าย่อยในเขตรับผิดชอบให้มีความชัดเจนมากขึ้นของแต่ละเขตรับผิดชอบ ตามความเหมาะสม

วงรอบที่ 3

3.1 การวางแผน (Planning)

3.1.1 ปรับแผนการทำงานในวงรอบที่ 3

จากแผนการทำงานในรอบที่ผ่านมาพบว่า ได้ผลการทำงานดีขึ้น มีผลการพัฒนาเป็นไปในทิศทางที่ดี แต่มีปัญหาอุปสรรคเรื่องความร่วมมือของนักเรียนในการทำ ความสะอาด ในการประชุมของที่ประชุมที่ผ่านมาที่ประชุมมีความเห็นว่า ควรยึดแผนการทำงานเดิม ซึ่งได้ผลคืออยู่แล้วและให้ปรับแผนการทำงานแค่การแบ่งหน้าที่รับผิดชอบย่อยให้แต่ละคนในเขตรับผิดชอบเพื่อให้มีความชัดเจนในเรื่องความรับผิดชอบ และจะสามารถบอกได้ว่านักเรียนคนใดไม่มีความรับผิดชอบและไม่ทำความสะอาดในบริเวณนั้น ซึ่งที่ผ่านมามีรับผิดชอบโดยภาพรวมของแต่ละห้องทำให้นักเรียนบางคนเอาเปรียบเพื่อนในการทำงานรับผิดชอบเขตของตน

3.2 การปฏิบัติการ (Action)

3.2.1 มอบหมายงานและลงมือปฏิบัติ

จากการปรับปรุงแผนการปฏิบัติงานในรอบที่ 2 ที่ผ่านมาให้ครูและผู้ที่ได้รับมอบหมายปฏิบัติหน้าที่ตามแผนการปฏิบัติงานที่วางไว้ ในการพัฒนาสภาพแวดล้อมทั้ง 3 ด้าน

คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านความปลอดภัย และด้านสุขภาพอนามัยของโรงเรียน โดยใช้
กิจกรรมการทำงานกิจกรรมเดิมแต่ปรับแผนการปฏิบัติงานใหม่ให้ดีขึ้น

3.3 การสังเกต (Observation) : เก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) แบบสังเกต

3.3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการใช้แบบสังเกตและบันทึกผลการสังเกตลงในแบบ
บันทึกผล จากนั้นนำผลการสังเกตที่ได้มาสรุปผลการสังเกตและนำเสนอผลต่อที่ประชุมเพื่อหา
แนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกันต่อไป

3.3.3 ผลการสังเกต (ครั้งที่ 3)

จากการสรุปผลการสังเกตการปฏิบัติงานในวงรอบที่ 3 ปรากฏว่าในเขต
รับผิดชอบแต่ละเขตปฏิบัติงานได้ดีขึ้นมากกว่าเดิม ครูผู้รับผิดชอบเข้าไปควบคุมดูแลในการ
ทำความสะอาดของนักเรียนในทุกเขตรับผิดชอบ นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำ
ความสะอาดในเขตรับผิดชอบของตนอย่างดี ครูที่มีภารกิจหรือไม่อยู่ ก็มีครูเวรลงมาควบคุมดูแลทำ
ความสะอาดแทน ทำให้ผลการปฏิบัติงานและหน้ารับผิดชอบทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน
เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บริเวณโรงเรียนสะอาดมากขึ้น ส่วนผลการปฏิบัติงานและหน้าที่ใน
ด้านอื่น ๆ ก็มีการปฏิบัติหน้าที่ของตนเป็นอย่างดี ทำให้โรงเรียนมีการพัฒนาเป็นไปในทิศทาง
ที่ดีขึ้น มีผลการพัฒนาที่น่าพึงพอใจจากทุกฝ่าย

(ผู้วิจัย : 26 กันยายน 2555. สรุปผลการสังเกต)

3.4 การสะท้อนผล (Reflection)

3.4.1 สรุปผลการนิเทศติดตามผลการดำเนินการ (ครั้งที่ 3)

จากการนิเทศและติดตามผลการดำเนินการครั้งที่ 3 ได้ทำการนิเทศติดตาม
ผล ในวันที่ 5 ตุลาคม 2555 ได้ผลการนิเทศติดตามผลการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้ง 3
ด้าน ดังนี้ คือ

1) ด้านอาคารสถานที่ เน้นเรื่องการดูแลรักษาความสะอาดทั่วไปในบริเวณ

โรงเรียน

การดูแลความสะอาดและพัฒนาปรับปรุงในพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย ในครั้งนี้มีการ
พัฒนาปรับปรุงและลงมือปฏิบัติในเรื่องความสะอาดของสถานที่ในพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย

ของแต่ละเขตด้วยความตั้งใจ นักเรียนได้ให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจ

1.2) ความร่วมมือในการพัฒนาระหว่างครูและนักเรียน ได้รับความร่วมมือในการพัฒนาเขตรับผิดชอบในการทำความสะอาดบริเวณ โรงเรียนจากครูและนักเรียนทุกคนเป็นอย่างดี นักเรียนทุกคนปฏิบัติงานอย่างเต็มที่

1.3) ความรับผิดชอบและเอาใจใส่ของครูและนักเรียนในการปฏิบัติหน้าที่ ครูและนักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ และปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง เพื่อการพัฒนาสภาพแวดล้อมโรงเรียนให้สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย

1.4) ความพึงพอใจของครูและนักเรียนในงานที่ได้รับมอบหมาย ครูและนักเรียนทุกคนมีความพึงพอใจกับงานที่ได้รับมอบหมาย เพราะทุกคนมีความตระหนักในการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้น่าอยู่ มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

1.5) ปัญหาและอุปสรรค - ไม่มี

2) ด้านความปลอดภัย เน้นเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นระเบียบเรียบร้อยและมีความปลอดภัย

2.1) ความรับผิดชอบต่อหน้าที่และการดูแลเอาใจใส่ของครูกับงานที่ได้รับมอบหมาย ครูมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ดีมาก นักการภารโรงได้ประสานงานดูแลเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมร่วมกับครูและนักเรียนเป็นอย่างดี

2.2) ความร่วมมือระหว่างครูและนักเรียน ได้รับความร่วมมือในการดูแลสถานที่ให้มีความปลอดภัยจากครูและนักเรียนเป็นอย่างดี สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปมีความปลอดภัยในการเล่นและทำกิจกรรมของนักเรียน

2.3) ความรับผิดชอบและเอาใจใส่ของนักเรียนในการปฏิบัติหน้าที่ นักเรียนมีความรับผิดชอบและเอาใจใส่ในการปฏิบัติหน้าที่ในด้านความปลอดภัย

2.4) ความพึงพอใจของครูและนักเรียนในงานที่ได้รับมอบหมาย ครูและนักเรียนตลอดจนบุคลากรทุกคน ต่างมีความพึงพอใจที่จะปฏิบัติงานและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ เพราะจะช่วยพัฒนาให้สภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้มีสภาพแวดล้อมที่สวยงาม มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย

2.5) ปัญหาและอุปสรรค - ไม่มี

ที่เอื้อต่อการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและหาข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนา การสนทนากลุ่ม ในจัดสนทนากลุ่มได้จัดขึ้นในวันที่ 10 ตุลาคม 2555 ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านนากอ เวลา 10.00 -12.00 น. ซึ่งผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้สนทนากลุ่มร่วมกันสรุปและหาข้อเสนอแนะในการ พัฒนาสภาพแวดล้อมหรือในการวิจัยครั้งต่อไป ซึ่งผลการวิจัยสรุปไว้ในหัวข้อต่อไป

3.4.4 ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนา

ผู้วิจัยได้นำผลการสัมภาษณ์ การบันทึกที่ประชุมการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ตลอดจนการดำเนินการการวิจัยที่ผ่านมา มาสรุปเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาที่จะ ดำเนินการวิจัยหรือการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ต่อไป ซึ่งข้อเสนอแนะที่ได้ ขอนำเสนอในหัวข้อต่อไป

3. ผลการดำเนินการในการพัฒนา

งานวิจัยเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน บ้านนากอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 ได้กำหนดการพัฒนา สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนออกเป็น 3 ด้านและในแต่ละด้านก็มีจุดเน้นในการพัฒนา ตาม หัวข้อต่อไปนี้

1. ด้านอาคารสถานที่ จุดเน้นในการพัฒนา คือ การดูแลรักษาความสะอาดทั่วไปใน บริเวณโรงเรียน
2. ด้านความปลอดภัย จุดเน้นในการพัฒนา คือ การจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นระเบียบ เรียบร้อยและมีความปลอดภัย
3. ด้านสุขภาพอนามัยของโรงเรียน จุดเน้นในการพัฒนา คือ การจัดที่ทิ้งขยะให้เป็น สดส่วนและการกำจัดขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ

ซึ่งผลการพัฒนาทั้ง 3 ด้านตามที่พัฒนาในจุดเน้นด้านต่าง ๆ ได้ผลการพัฒนา สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของ โรงเรียนบ้านนากอ สรุปทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่ จุดเน้นในการพัฒนา คือ การดูแลรักษาความสะอาดทั่วไปใน บริเวณโรงเรียน ผลการพัฒนา คือสภาพโดยทั่วไปมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น บริเวณต่าง ๆ ในเขตรับผิดชอบ ของนักเรียนสะอาดเรียบร้อยดี ครูและนักเรียนมีความ รับผิดชอบกับงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ได้รับการ แก้ไข นักเรียนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ผลที่ได้คือความ สะอาดเรียบร้อยของบริเวณ โรงเรียน มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น

2. ด้านความปลอดภัย จุดเน้นในการพัฒนา คือ การจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นระเบียบเรียบร้อยและมีความปลอดภัย ผลการพัฒนา คือ สภาพแวดล้อมในด้านความปลอดภัยของโรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เป็นระเบียบเรียบร้อยมากขึ้น ไม่มีสิ่งของหรืออุปกรณ์ที่เป็นอันตรายวางเกะกะซึ่งเป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ มีการซ่อมแซมรั้วให้ปลอดภัย มีการดูแลอุปกรณ์ไฟฟ้า ปลั๊ก สายไฟและเครื่องตัดไฟอัตโนมัติ มีการดูแลบริเวณไม้ให้มีของแหลมของมีคม เช่น เศษแก้ว เศษโลหะไม้แหลม หินคม ที่อาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุหรืออันตราย สภาพแวดล้อมในด้านความปลอดภัยได้รับการพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้นทำให้สภาพแวดล้อมโดยรวมมีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น

3. ด้านสุขภาพอนามัยของโรงเรียน จุดเน้นในการพัฒนา คือ การจัดที่ทิ้งขยะให้เป็นสัดส่วนและการกำจัดขยะมูลฝอยสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ผลการพัฒนา คือ สภาพแวดล้อมได้รับการพัฒนาให้มากขึ้น มีการจัดที่ทิ้งขยะที่ถูกที่และเป็นสัดส่วน โรงเรียนมีการกำจัดทำหลุมสำหรับการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ และนอกจากนี้โรงเรียนยังได้รับความร่วมมือในการพัฒนาจากองค์การบริหารส่วนตำบลออกซ้างได้มารับขยะในทุกวันพฤหัสบดีของทุก ๆ สัปดาห์ ทำให้ลดปริมาณขยะของโรงเรียนลงได้มาก ในส่วนที่เหลือทางโรงเรียนก็ได้มีวิธีการกำจัดขยะด้วยวิธีการแยกขยะเผาหรือฝัง ทำให้สภาพแวดล้อมมีความสะอาดมากยิ่งขึ้นไม่มีสิ่งปฏิกูลที่เป็นแหล่งสะสมของเชื้อโรคและการเกิดโรค

จากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองและชุมชนที่มารับบุตรหลาน โดยสุ่มการสัมภาษณ์และยกมาเป็นตัวอย่างประกอบพอสังเขป ดังนี้

“...ดิฉันก็มารับส่งลูกที่โรงเรียนเป็นประจำเกือบทุกคนเห็นการทำความสะอาดของนักเรียนก็อดชื่นชมไม่ได้นักเรียนให้ความร่วมมือในการดูแลรักษาความสะอาดดีมากคะ โรงเรียนมีบริเวณที่สะอาดมากขึ้น สถานที่เล่นและทำกิจกรรมของเด็กก็ปลอดภัยด้วยคะ...”

(รัตนา โพธิเนตร. 30 สิงหาคม 2555 : ผู้ปกครอง)

“...ผมเป็นคนหนึ่งที่มารับบุตรหลานอยู่เป็นประจำเห็นการเปลี่ยนแปลงด้านการพัฒนาสภาพแวดล้อมเปลี่ยนไปมาก โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่สวยงามขึ้น บริเวณโรงเรียนสะอาดขึ้น สนามที่วิ่งเล่นของเด็กก็มีความปลอดภัยมากขึ้น เห็นทางโรงเรียนได้ทำเตาเผาขยะด้วยก็จะทำให้โรงเรียนสะอาดมากขึ้นครับ...”

(ยอดชาย รัตนชัย. 18 กันยายน 2555 : ผู้ปกครอง)

“...ผมได้มีโอกาสมาร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียนบ่อยหลังพบว่าโรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงด้านสภาพแวดล้อมไปในทางที่ดีขึ้นมาก สภาพแวดล้อมน่าอยู่ บริเวณสะอาด

มีบรรยากาศที่น่าเรียนมาก อยากให้โรงเรียนได้พัฒนาสภาพแวดล้อมแบบนี้ไปอย่างต่อเนื่อง จะทำให้โรงเรียนน่าอยู่สำหรับลูกหลานของเราครับ...”

(สถิตย์ ชาภูทน. 24 กันยายน 2555 : ผู้ใหญ่บ้าน)

“... โรงเรียนสะอาดขึ้นมาก มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้น บริเวณที่เด็กเล่นและทำกิจกรรมต่าง ๆ ก็สะอาด มีความปลอดภัย แต่ก่อนมีไม้ทิ้งเกะกะใน บริเวณสนามตอนนี้ก็ไม่มีสภาพโดยทั่วไปมีความปลอดภัยสำหรับเด็กๆ อยากให้โรงเรียนมีการพัฒนาสภาพแวดล้อมไปเรื่อย เพื่อโรงเรียนจะได้สวยงามและน่าเรียนมากขึ้นค่ะ...”

(บัณฑิต สิงห์คำ. 28 กันยายน 2555 : ผู้ปกครอง)

ผลการพัฒนาทั้ง 3 ด้านที่กล่าวมานั้นมีผลการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ไปในทางที่ดีมากขึ้น ทำให้โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ สะอาด มีระเบียบเรียบร้อย มีความปลอดภัย ปราศจากเชื้อโรคและสิ่งปนื้อกต่าง ๆ โรงเรียนมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้และเอื้อในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเอื้อต่อการเล่นและพักผ่อนหย่อนใจของนักเรียน ดึงดูดและเร้าความสนใจ นักเรียนมีความต้องการที่อยากจะมาโรงเรียนมากขึ้น ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย นักเรียนตลอดจนผู้ปกครองและชุมชนบ้านนากอ ได้รับความพึงพอใจในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในครั้งนี้เป็นอย่างมาก

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ควรสร้างจิตสำนึกและสร้างความตระหนักให้กับครูและนักเรียนในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อให้การพัฒนาสภาพแวดล้อมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
2. ควรส่งเสริมการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ภายนอกห้องเรียนได้เป็นอย่างดี อันจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดทักษะความรู้ มีความสามารถในการสร้างองค์ความรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง จากสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
3. โรงเรียนควรได้ดำเนินการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและพัฒนาสภาพแวดล้อมในด้านอื่น ๆ เพื่อให้เกิดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข
4. โรงเรียนควรเปิด โอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียน

รักษาสภาพแวดล้อมมีความสามัคคี ให้ความร่วมมือกับหมู่คณะ ในการพัฒนาสภาพแวดล้อม
ภายนอกห้องเรียนในครั้งนี้ ส่งผลให้โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ บรรลุความ
มุ่งหมายของการวิจัยในครั้งนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY